

28

SLOVENSKI
ČEBELAR

Glasilo čebelarskega
društva za Slovenijo

1925

Štev. 10

VSEBINA

Priprave za dobro zazimljenje čebel	145	Spomini iz Tuhinjske doline	153
Naš čebelar	147	Opazovalne postaje	155
Medena rosa	149	Društvene vesti	157
Red in nered v čebelarstvu	151	Drobiž	159

Kazan, volčji pes. Spisal James Oliver Curwood. Poslovenil P. V. B. Ljudska knjižnica, 19. zvezek. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena broš. izv. Din 18, trdo vezanemu v platno Din 30. Ta kanadski roman je eno največjih del ameriškega slovstva in je zbudil velikansko senzacijo. Preveden je bil takoj skoro v vse civilizirane jezike in je povsod imel nenavaden uspeh. To je živalski roman, a daleč prekaša živalske pripovedke Angleža Setona Thompsona ali pa Rudyarda Kiplinga povesti iz indijske džungle. Kazan ni samo povest iz življenja volkov in lovecev v severnih kanadskih pustinjah, temveč je obenem tako napet roman, da ga tisti, ki ga je začel čitati, ne more odložiti, preden ga ni prečital do konca. Opozarjamo bralce na izredni užitek, ki jim ga bo nudil ta roman. Ur.

About Edm., Kralj gora. Iz francoščine prestavila Kristina Hafner. Ljudske knjižnice 20. zv. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Na novo oživljena Ljudska knjižnica se izvrstno uvaja. Takoj za Kazanom, Volčjim psom, je izšla kot njen 20. zvezek zajemljiva povest o Kralju gora. Povest se vrši v Grčiji v času po osvobojenju, ko se država ni mogla

na noben način na znotraj urediti, tako, da so morale poseči vmes velesile, ki so »varovale« njeno neodvisnost na zunaj in pomagale pri ureditvi na znotraj. V osvobodilnih bojih Grkov proti Turkom (1821—1829) so sodelovale tudi mnogobrojne čete — imenovali so jih palikare ali itletfte —, ki po končani vojni nikakor niso hotele razumeti, da je nastopil čas reda in mirnega dela; iz borcev za svobodo so se sprevračali v navadne tolovaje, ki so prežali na premoženje popotnikov in mirnih prebivalcev; zacvetelo je organizirano roparstvo, kateremu je bila slabotna vlada kos le v majhni meri, posebno še, ker se ni mogla zanašati niti na svoje varnostne čete, ki so bile z roparji pogosto domenjene. S šaljivo, toda jedko satiro nam predstavlja pisatelj te razmere, ko opisuje roparsko četo kralja gora, Hadžija Stavrosa, in usodo treh ujetnikov, ki so zašli v njihove roke. — Knjiga je primerna tudi za mladino. Naše knjižnice naj jo takoj naročijo obenem s Kazanom, ako tega še niso storile. Oprema knjige s trobarvno naslovno sliko je zelo lepa, tako, da se bo dobro podajala tudi vsaki zasebni knjižnici. Cena ni visoka, znaša 18 Din za broširan, ozir. 30 Din za vezan izvod.

Vreče za stiskanje medu in goste, na cvilih tkane za vosek, kakor tudi rute nudi najceneje vrvarna Antona Šinkovec starejši, Kranj.

Rešetka domačega izdelka je na razpolago v kosih po Din 15.— za en panj. Ta rešetka je sedaj popravljena, zelo dobro izbrušena, močna in težka in prekaša po svoji preciznosti in nizki ceni vse tuje izdelke. — Blagovni oddelek Čebelarskega društva v Ljubljani, Semeniška ul. 2. I.

Posode za med po nizki ceni.

Blagovni oddelek je oskrbel posebne posode za razpošiljanje medu iz lahke, najfinejše pločevine. Posoda je znotraj vernirana in drži 25 kg. Vsaka doza tehta 1 1/4 kg in je primerna, da se računa v tej posodi prodani med brutto za netto. Ker je doza iz šibkejšje pločevine, mora pri razpošiljanju posameznih doz po železnici priti v poseben lesen obod. Cena za dozo znaša Din 40.—, za lesen obod pa Din 12.— Le pri vagonških pošiljkih je obod nepotreben. Kdor naroči doze po pošti ali železnici mu priračunamo in pošljemo tudi obod, le kdor kupi dozo osebno jo more dobiti tudi brez oboda. — Blagovni oddelek Čebelarskega društva v Ljubljani Semeniška ul. 2. I.

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI
 UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE 14.

Letnik XXVIII.

— Ljubljana, 1. oktobra 1925. —

Številka 10.

Priprave za dobro zazim- ljanje čebel.

P. Angelus — Ljubljana.

Po Malem Šmarnu je pri nas s pašo pri kraju. Čebelar mora takrat misliti na to, da pravočasno poskrbi za vse, kar je potrebno za dobro prezimovanje panjev. Sicer so si čebele do tega časa že same precej uredile zimsko gnezdo in ga opremile s potrebnim. Čebelar naj pa presodi:

1. Ali je vredno in ali je pametno, da ohrani čez zimo ta ali oni panj? Pravilo je, da ohranimo le močne družine.

Ne pravim, da si ne sme čez zimo ohraniti za reservo kake družinice, ki ima dobro, mlado matico. Ako jo dobro zapazimo in ji damo dovolj zdrave zaloge, nam bo prezimila dobro, zlasti ako smo jo dali v medišče kake druge močne družine. Na pomlad nam utegne dobro služiti. Zgodi se lahko, da pozimi izgubi kak panj matico ali da izgubi mnogo živali. Kako zelo takemu panju pomagamo, ako mu pridružimo spomladi tako rezervno družinico! Sicer pa jeseni slabiče združujemo in skrbimo, da bodo čebele čez zimo obsedale vsaj 5—6 večjih satov, oziroma toliko več manjših. Ne mislimo pa, da smo Bog ve kako modro ravnali, ako smo jeseni v panj nasuli na kupe čebel. Tako ravnanje

ni modro. Čez zimo bomo imeli res panj natlačen s čebelami, ali ker so večinoma stare čebele, jih mnogo pomrje in spomladi bomo imeli na kupe mrtvic, toda malo čebel za bero. Za dobro prezimovanje in za dober razvoj spomladi ni potrebno, da je panj natrpan s čebelami, pač pa, da je družina skladno sestavljena, da je matica dobra, da je mnogo mladice v panju, da je zaloga medu ali sladkorja prav razvrščena, da je v gnezdu lep venec medu, da satje v gnezdu ni do tal z medom ali s sladkorjem zalito, da je blizu gnezda obnožina itd.

Kako pa dosežemo, da bo jeseni v panjih mnogo mladice? — Ob ajdovi paši matica rada zalega, ako ima le dovolj prostora. Če pa vidimo pri jesenskem pregledovanju, n. pr. ko smo trcali med, da v panju ni dosti zalege, storimo prav, ako takim panjem pokladamo še pred sredo septembra meseca. Najbolje je, da jim damo na dan po en liter razredčenega sladkorja tako, da ga dobi panj vsaj 3 kg. S to zalogo bo živel do februarja meseca. Ako storiš to, zastavi matica precej zalege, in te mladice, ki se poležajo ta mesec ali pa začetkom oktobra, bodo prebile zimo zdrave in bodo spomladi prve izletavale na bero.

Pomnimo, da močni panji bolje in laže prezimijo nego slabiči. Ko postane mraz, se čebele stisnejo v gnezdo. Med sati in

v celicah je polno čebel, ki sede tako tesno skupaj kakor v roju.

V tem gnezdu je tudi ob najhujšem mrazu vedno dovolj toplo, približno 8° R. Ko pa začne matica zalegati, včasih že koncem januarja meseca, začne rasti tudi toplota v gnezdu in se v marcu in aprilu zviša do 30° R. To toploto vzdržujejo čebele na ta način, da uživajo hrano, da se tesno stisnejo, da se pregiblajo; zunanje proti sredini gnezda, druge pa na zunanjo stran. Uživanje hrane in gibanje pa proizvaja toploto. Ker ima čebela nekoliko toplote v sebi, je razumljivo, zakaj močan panj z 20 do 30.000 čebelami čez zimo lažje vzdržuje v panju primerno toploto nego slabič s 5 do 10.000 čebelami. Zgodi se včasih, da tak slabič čez zimo v panju umre, čeprav je imel dosti medene zaloge, to pa zato, ker se ne more zaradi mraza pomikati za medom. Najraje se to zgodi v panjih s prečnim delom. V A. Ž.-panju se to nikdar ne pripeti, ker ima satnike podolgem in se čebele lažje za medom pomikajo. Slabiči pozimi tudi več porabijo, da proizvajajo potrebno toploto v panju, to pa pogostoma proizvodi grižo, zlasti ako je zima dolga in ostra, da se čebele ne morejo otrebiti.

Spomladi se bodo močni panji mnogo nagleje razvijali nego slabiči, ker slabiči nimajo dovolj čebel, da bi grele večje plasti zalege, nimajo čebel za bero, ki bi lahko izrabile pomladno pašo in nabrale dovolj medu in obnožine. Zato začno slabiči pozno zalegati, imajo majhne plasti zalege in si ne morejo pomagati nikamor. Taki slabiči so velik križ za čebelarja in celo leto mu napravljajo skrbi. Kakor že rečeno, ohranimo le izjemoma kakega slabiča, pa le takega, ki ima dobro, mlado matico. Spomladi ga združimo s kakim drugim slabičem ali pa z oslabeлим plemenjakom. Ako ga ohranimo do poletja, podprimo ga na ta način, da dodenemo čebel iz drugega močnega panja, najbolje cel sat z godno zalego.

2. Pregledati je treba matice. Prav staro ali pohabljenega zamenjamo z

mladico. Ni s tem rečeno, da morajo biti vse matice letošnje. Včasih je tudi triletna prav dobra in rodovitna ter jo je škoda uničiti. Čebele najbolje vedo, koliko je matica vredna. Ako jim ne ugaja, jo odstranijo in izpodrede novo. Take matice so najboljše in pa tiste iz družcev in izrojencev. Zalega kaže, koliko je vredna matica. Ako je mnogo zalege v strnjenih plasteh, je znamenje, da je matica dobra, čeprav je n. pr. vsa črna in ogoljena. Taka postane včasih že mladica, ker jo čebele pred praho preganjajo in krepele.

3. Pregledati moramo zalogo medu. Čez zimo potrebuje A. Ž.-panj 10 do 12 kg medu. Kakor je bilo v »Sl. Čeb.« že povedano, je dobro, ako imajo čebele čez zimo tudi nekaj sladkorja, približno 3 kg na panj. Ajdov med je prav dober za zimo. Poberimo pa iz panjev ves med, ki so ga čebele nabrale na smreki, jelki in pa takega, ki so ga brale na listju (mana). Tak med ni za zimo in rad proizvodi grižo, zlasti v dolgi in ostri zimi. Pazimo, da sati v sredini gnezda ne bodo z medom preveč zaliti. Tako gnezdo je premrzlo. Najbolj naravno urejeno gnezdo je, ako so v njem za dlan široki venci medu, v bližini pa sat z obnožino. Tudi preveč trotovine ne sme biti v gnezdu, prav pa je, ako je je na kakem satu nekoliko. Trotje so velikega pomena za družino! Ako v panju ni dovolj zaloge, je sedaj zadnji čas, da čebelam pokladamo, da si bodo mogle gnezdo pravočasno pripraviti za zimo. V gnezdo ne spada prav mlado belo satje. Tako satje ni tako toplo kot starejše. Pa tudi prestaro, črno, razrito, nedodelano ali pa črvido ne sme biti v gnezdu.

4. Pregledati moraš panje. Panji morajo biti dobro izdelani in brez rež; če je kaka, jo moramo dobro zamašiti. Nič ni bolj škodljivega čebelam pozimi nego prepih. Ne iztrcajmo vseh satov, spravimo jih nekoliko polnih. Če spomladi kakemu panju primanjkuje hrane, mu pomagamo najlažje in najbolje, ako mu damo v bližino gnezda tak meden, nekoliko ogret sat.

Tekočo hrano v zgodnji spomladi pokladati ni dobro, ker bi utegnilo čebelarjem več škoditi nego koristiti.

Za plemenjake odberimo dobre izrojenke in družice; ti imajo mlade matice. Ne pozabimo potisniti na dno panjev podloge (lepenko, ruberoid)! Pazimo, da nam ropnice ne pokvarijo veselja!

Naš čebelar.

August Bukovec.

Kdor je prepotoval slovensko zemljo in je imel priliko, da je spoznaval naše čebelarje in njih navade, se ne more otresti misli, da je bila zibelka našega čebelarstva v planinskem svetu med Triglavom, Gospo sveto, Savinjskimi planinami in Ljubljano. Tu so klasična tla našega starodavnega in slavnega čebelarstva. Tu se je razvila vsa čebelarska poezija, tu so nastali lični in značilni čebelnjaki in poslikane končnice na panjih, po teh krajih žive najvnetejši čebelarji, živi posebna čebelarska govorica in prava narodna čebelarska veda. Tu uživa čebela splošno spoštovanje.

Čebelar v teh krajih je zgled dobrega kmečkega čebelarja. Čebelar je spreten, skrben in veren gospodar. Čebelarstvo mu je najljubše opravilo; ves prosti čas prebiva pri čebelah. Pred čebelnjakom mu premine dobršen del njegovega skromnega življenja. V poletnih večerih se kaj rad zlekne po travi pred njim, nedelje in prazniki so pa sploh posvečeni samo čebelarstvu. Njegova skrb in ljubezen do čebel se razodevata tudi v tem, da ima poleti celo »posteljo« v čebelnjaku. Na to skromno ležišče iz suhega listja, ki ga jeseni rabi za paženje panjev, leže z nočjo k počitku. Pa kako prijetno je tako prenočišče! Od panjev prihaja prijetni vonj po medu. »Muha« poje čebelarju svojo mehko večerno pesem, njeno brnenje ga zaziblje v spanje. Že skoraj v snu ga ob rojenju dostikrat predrami drobni glasek matice

mladice, magnet, ki »potegne« sleherni čebelarsko srce. Na tem ležišču premišluje svojo čebelarsko preteklost, kuje zlate načrte za bodočnost, tam na samem se ob slabih letinah vrše boji potrte njegove duše...

Našemu čebelarju je prešla strast do čebelarstva tako rekoč v kri in meso. Njegovo nagnjenje do čebel smemo šteti med pridobljene človeške lastnosti, ki so pa postale v teku stoletij dedne... Nič čudnega: rod za rodom se ukvarja s čebelami. So hiše, kjer čebelarijo kar pomnijo ljudje.

Čebelarska veda prehaja od očeta na sina, vnuka, vsak jo bogati s svojimi izkušnjami. V teku stoletij se je iz teh izkušenj izcimilo kremenito čebelarsko znanje, izvirni način čebelarjenja, čebelarjeva roka je pa dobila tisto posebno spretnost, ki jo donša — tradicija. Janša, ta najidealnejši predstavnik našega kmečkega čebelarja, je ponesel že s seboj na Dunaj vso čebelarsko bogastvo, ki se je z njim tamkaj proslavil. Postal je velik zato, ker je imel doma na Gorenjskem velike učitelje. Dvomim, da bi bil svoje čebelarsko znanje v tujini količkaj oboževal, saj je nemščino le za silo znal...

Prve čebelarske nauke prejmlje naš čebelar že v zgodnji mladosti. Otrok se že suče okoli očeta, kadar opravlja čebele. Ob takih prilikah ga oče uvaja v skrivnostno in mikavno življenje čebele. Katera otroška duša bi ostala nedovzetna ob pogledu na snežnobelo satje kakega roja? Kje so tiste nedolžne oči, ki bi se ne veselile čebel, ki sedajo, upehane od dela, na brado, na nožicah pa imajo zlato obnožino? Strme gleda mladi čebelarček panju v žrelo, ki bruha iz sebe novo življenje — roj. Z vso mlado strastjo se udeležuje priprav za ogrebanje. Če mu oče podari še kak rojček, je navadno pridobljen za čebelarstvo za vse življenje. Z desetimi leti že zna roje z vršo loviti, jih ogrebat, vsajati, s šestnajstimi leti že čebelari samostojno: poleg očetovih čebel

ima tudi svoje. Nič zato, če mu oče jeseni podre tudi kakega njegovega, saj bosta spomladi s pitancem poračunila...

Dober gorenjski čebelar pozna svoje čebele kakor mati svoje otroke. O vsakem posameznem panju ve vso zgodovino. Če ima še toliko čebel, za vsak roj ve, iz katerega panja je, kdaj ga je ogrebel, koliko je tehtal, kakšnega plemena je, kako in kaj je z matico. Žrelo mu je najzanesljivejše kazalo za dogodke, ki se vrše v panju. Po vedenju čebel dožene takoj, če v panju ni kaj v redu. Po panjih ne stika rad, veseli ga pa, če more prijatelju čebelarju pokazati svoje čebele, zlasti kadar so dobre...

Pri opravljanju čebel je zelo spreten in domiseln. Za čebeline pike se ne meni mnogo. Sramotno se mu zdi, da bi uporabljal čebelarstvo pokrivalo in rokavice kadar ima pri čebelah opravka. Vidimo ga pred čebelnjakom med najmočnejšim letom čebel gologlavega in z zavihanimi rokavi. Mirno motri čebele. Premika se zdaj na levo, zdaj na desno, stopa tik pred žrela, se odstranjuje in seda na neizogibno klop pred čebelnjakom. Nobena čebela se ga ne loti... Resnično, naš čebelar je znal čebelo udomaćiti, in če je na glasu zaradi krotkosti, je to tudi njegova zasluga, ker se neprestano suče okoli nje in se z ljubeznijo z njo ukvarja.

Užitek posebne vrste ti je, če kramljaš s kakim pravim gorenjskim čebelarjem starega kova. Kako živahno in razumno se zna razgovarjati o čebelah. Čudil se boš, kako se skriva pod njegovo resasto vnajnostjo prav mehko srce.

Pri takih razgovorih lahko spoznaš tudi bogastvo našega jezika. Vsa govorica je prepletena z izvirnimi, čvrstimi čebelar-skimi izrazi in je tako lepa, da se je ne moreš naslušati. Reči moram, da so bili naši stari čebelarji, ki so ustvarjali čebelarstvo govorico, vse drugačni ptiči, kar se tiče jezika, nego smo dandanašnji. Bogastvo izrazov in način izražanja sta tako posebna in značilna, da bi morali biti na to ponosni. Kakor je bilo naše staro čebelar-

stvo v vsem izvirno, naša narodna čebelarska veda daleč pred vedo drugih velikih narodov, tako prednjači naš čebelar tudi v izražanju.

Žal, da nazaduje mlajši čebelarski rod v jezikovnem oziru. »Napredno« čebelarstvo izpodkopuje tla temu blestečemu spomeniku naše čebelarske preteklosti. Skrbimo, da ohranimo vsaj to našo največjo svetinjo, oklenimo se z vso ljubeznijo pravih naših čebelarskih izrazov!

Naš čebelar ima tudi dovolj zmisla za čebelarstvo organizacijo. Rad prihaja na sestanke in se udeležuje predavanj. Na tak dan je vsa »čebelarska žlahta« pokonci. Od vseh strani ure in ure hoda romajo moške in mladi fantje — naša čebelarska bodočnost. Med čebelarji vidimo tudi stare grče, ki imajo že mnogo križev na hrbtu, očance, ki so stokrat preizkušeni v »čebelarskem ognju«. Ko si jim povedal kar veš in znaš, se nate usuje ploha vprašanj. Če nisi star lisjak, se šele na koncu zaveš, da so te pravzaprav izkušali in ti nastavljali zasede. Niso vsakdanja vprašanja, ki nanje lahko odgovori vsak čebelarski kalin, nasprotno, dajati moraš pojasnila o stvareh, ki so še marsikateremu izkušenemu čebelarju velika uganke. Če si ne znaš pomagati iz slučajne zadrege, potem, oh potem si izgubil čebelarski kredit za vse večne čase...

Kot nepristranski opazovalci pa ne smemo prezreti tudi slabosti našega čebelarja. Slika ne bi bila pravilna, če bi ne omenili, da je v marsičem do škode konservativen in da ga je trgovina s čebelami kolikor toliko pokvarila. Ne more se otresti stare navade, da ne bi vsajal slehernega rojčka, pa če je še tako reven. Brezmejno rojenje, slabotni plemenjaki, čimdalje manjši panji, žveplanje čebel jeseni, vse to zmanjšuje veljavo našega čebelarja. Težko mu je dopovedati, da mora način čebelarjenja prilagoditi toku časa. Vse preveč se oklepa starih navad in razvad ter je včasih gluhi in slepi za resnični napredek.

Tak je naš čebelar. S to sliko pa nikakor nisem hotel kratiti izvrstnega slo-

vesa drugim čebelarjem po Sloveniji. Vzel sem hribovskega čebelarja kot predpodobo za to, ker je bilo čebelarstvo tam nekdanj najbolj razširjeno in za naše narodno čebelarstvo posebno značilno.

Marsikaj bi še lahko dodal v izpopolnitev te črtice, pa ni potreba. Omenjam samo še to, da na navedenih temeljih ne bo težko zgraditi zdravega naprednega čebelarstva. Saj nas bo podpirala čista čebelarska veda, ki jo hrani narod in jo bo hranil, upajmo, dokler bo živel.

Medena rosa.

Fr. D. Jug — Brezje.

Po nekaterih krajih, posebno na Gorenjskem okoli Tržiča in Radovljice, v bližini gora, je letos julija meseca medilo lipovo in hrastovo listje. Nekoč so medili tudi brest, gaber in maklen. To se v teh krajih večkrat pojavlja, vendar ne vsako leto, ampak le ob toplih, soparnih in mokrih letinah, to se pravi ob takih letinah, kadar kosci zjutraj ob lepem vremenu kosijo, a čez dan ne morejo sušiti mrve, ker vedno okoli poldne ali pa popoldne dežuje. Stari čebelarji so rekli, kadar je medilo drevesno listje, da pada mana, in so vedeli, da tak pojav donaša dobro čebelarsko letino.

Tudi letos ni v radovljiškem okraju baš preveč slaba letina, vendar je pri posameznih čebelnjakih različno. Kdor je imel konec junija meseca in v začetku julija meseca močne panje, je točil, nekateri so celo prav povoljno točili. Nekateri čebelarji pripisujejo letošnjo dobro bero meditvi lipovega listja, zato sem letos posvetil še posebno pozornost temu pojavu.

Strokovnjaki v naravoslovnih vedah trdijo, da včasih res listje nekaterih rastlin medli. Posebno se to medenje (medena rosa, mana) javlja ob deževnih poletjih, zlasti tedaj, kadar so dnevi soparni.

Medenje provzroča neke vrste sladkorna plesen (gliva). V

mokrih poletjih se glivica hitro množi, a je na rastlinah iz početka v tako tankih plasteh, da je ni mogoče opaziti s prostim očesom. Ta gliva najraje napada take rastline, ki imajo mnogo sladkorja v soku. Med te spadata tudi lipa in sladki hrast. Tudi nekatere vrste žita so podvržene sladkorni plesni, a medijo le kratko dobo, ker jih plesen hitreje zamori nego trdo drevesno listje.

V mladi plesni, v trosu (semenu) je mnogo sladkorja, ki ga plesen izmozgava iz rastline. Ponoči, ko pade na tako, od glivic napadeno listje, rosa, se rosne kapljice navzamejo od glivic sladkorja. Od tod nastane medena rosa ali mana. Zato nabirajo že navsezgodaj razne žuželke po rastlinah in listju sladko roso in s tem še hitreje razširjajo to bolezen od rastline do rastline. Medena rosa pa traja samo kratek čas. Kakor hitro posije toplo solnce ali zapiha veter, se posuši in se potem poznajo na rastlinah in na listju le svetle pege. Ako je prihodnja noč zopet topla in vlažna, se to zopet ponovi in se ponavlja toliko časa, dokler ne postane rastlina, oziroma listje očitno plesnivo, oziroma bolno. Tedaj ni več sladkorja na listju in mana mine. Na mehkih, nežnih rastlinah se to ponavlja samo 2 do 3 dni. Na trdih, kakor na lipovem in hrastovem listju pa lahko traja to 10 do 20 dni.

Ta pojav ob ugodnih jutrih in ob toplih, napol oblačnih dnevih izkoriščajo tudi čebele, ki po drevesnih listih berejo sladko roso.

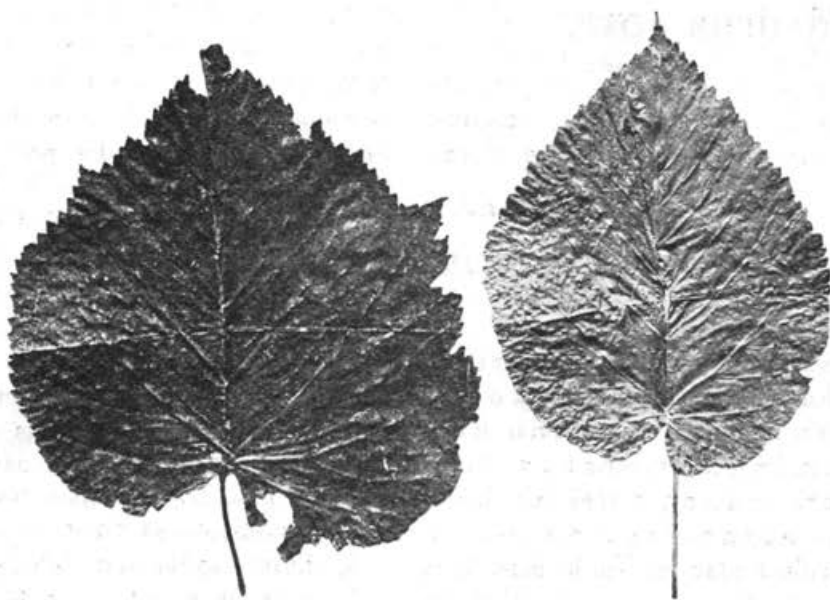
Kakšen je med od te sladke rose, ne morem točno povedati. Pri nas na Brezjah se je letos mana pokazala le tu pa tam nekoliko. Takrat je pri nas medila še malolistna lipa na cvetju, v gozdu pa in okoli gozdov še domači kostanj in razne gozdne cvetlice. Glavni donos medu sem opazil le iz naravnih virov.

Obrnil sem se v tej zadevi do drugih čebelarjev, kjer je drevesno listje medilo obilneje nego pri nas. Neki čebelar iz

tržiške okolice mi je tole izjavil: Pri nas je v začetku julija meseca obilno medilo hrastovo listje, a med je tako gost, da v točilu ne izteče izlepa iz satov. Iz Žirovnice na Gorenjskem sem dobil tole poročilo: Širokolistna lipa je medila na listju od 30. junija do 28. julija, hrastovo listje pa od 30. junija do 10. julija, tako obilno, da kaj takega čebelarji ne pomnijo. Močni A. Ž.-panji so pridobili na teži, kadar je bilo vlažno in toplo vreme, 2 do 3 kg na dan. Poročevalec pravi, da je iz svojih panjev iztočil cvetlični med konec junija

satih je pa bila ta bela snov strjena na dnu celic tako trdno kakor obnožina. Iztrčati se ni dala. Ako sem jo s klinčkom izkopal iz celice in dal v usta, se je raztopila in je bila sladka kakor sladkor. Take sate sem moral dati zopet čebelam v panj, ki so zrnje izlizale in satje ocedile. Isti pojav pri točenju medu je opazoval tudi moj bližnji sosed čebelar na Dobrem polju. Sodil sem sam pri sebi, da je bila to listna mána.

Opozarjam ob tej priliki tudi druge čebelarje na te pojave v čebelarstvu. Kdor

meseca. Sedaj, ko je nehalo mediti lipovo listje, je pa zopet iztočil lipovo mano samo zase. Med, pravi, da je po okusu tak kakor cvetlični, barve pa je temno zelene (?).

Po mojem mnenju ni to nikakršen pravi med, ker je le voda, pomešana z lesnim sladkorjem. Naj si ga čebele predelajo v med na kakršenkoli način, kljub temu zdaleka ne dosega vrednosti cvetličnega medu. Leta 1923. je tudi v tukajšnji okolici medilo hrastovo listje, pa bolj po malem. Pri točenju medu sem opazil neko posebnost. Že pri odkrivanju satov sem opazil v celicah neko belo, kašnato zrnje. Pri točenju je to zrnje ostalo na situ. V nekaterih

ima več izkušenj v tej zadevi, naj se oglasi in jih objavi v »Sl. Čebelarju«. Stvar je zanimiva!

Slika kaže dva lista širokolistne lipe. Prejel sem ju iz Žirovnice. Levi list je z drevesa, ki je obilno medilo, drugi pa z drevesa, ki nič ni medilo. Pri prvem se vidi, kako je črn od plesni, drugi je pa lepo zelen.

Pripomniti pa moram še, da ta pojav meditve na Gorenjskem nima letos nikakršne zveze z gozdom. Lipovo in hrastovo listje je medilo le na drevesih, ki so na širokem polju bolj v solnčnih legah. V gozdu ni letos medilo nobeno igličasto

drevje, ne smreka in tudi ne jelka. Pač pa so imele letos čebele obilno bero na gozd-nih cvetlicah, posebno obnožine so mnogo brale. Medile so razne gozdne sleznice, gozдна kadulja in divja melisa ter druge gozdne cvetlice. Posebno na prostorih, kjer so bili pred leti izsekani gozdi, so imele letos čebele dobro bero.

Razlika med lansko in letošnjo čebelar-sko letino na Gorenjskem je ta: lansko poletje je bilo mrzlo, mokro, s pogostnimi nalivi, letos pa toplo, soparno, mokro, brez nali-vov. Lani ni medila v juliju mesecu no-bena rastlina. Čebele so ves mesec počivale brez dela, dasi je bil tupatam kak lep dan. Letos pa so čebele ves mesec julij pridno nabirale, če je bilo količkaj vedre-ga vremena. Panji so se v tem mesecu dobro opomogli in postali za ajdo močni.

Red in nered v čebelarstvu.

Iv. Jurančič.

Čebela je živalca, kakršne menda ni več v naravi, ker ima toliko lepih in blagih lastnosti. Je marljiva, redna, snažna, točna, vztrajna, domoljubna, nesebična itd. Dober čebelar čebelo posnema v vseh teh dobrih in najboljših lastnostih, zato ima srečo in veselje v svojem poklicu. Veliki mojster iz preteklega stoletja, Berlepsch, je rekel, da so hudobni ljudje med čebelarji tako redki kakor beli vrabci. Dandanes pa bi menda našli takih »belih vrabcev« več nego dovolj.

Umen čebelar si uredi čebelnjak, panje, orodje in vse potrebščine tako, da mu je delo lahko, priročno in prijetno. Čebelnjak je odznotraj svetel, prostoren in od vseh strani popolnoma zaprt. Poleg tega pa je seveda v njem vedno vse v redu in snažno.

Prvo in glavno za uspešno delo je do-volj svetlobe v čebelnjaku. Na vsa-kih 10 kvadratnih metrov talne površine je potreba 2 kvadratna metra oken. V če-belnjaku takorekoč ni nikdar dovolj svetlo, zlasti ob meglenih ali oblačnih dneh. Kdor ima razen čebelnjaka panje tudi na planem, se lahko prepriča, kako prijetno je delo v

prosti naravi pri popolni dnevni svetlobi in neomejenem prostoru.

Drugo, nič manj važno je za dosten prostor v notranjščini čebel-njaka. Med panji in zadnjo steno je po-treba najmanj 2 metra prostora, da se člo-vek prosto, neovirano giblje in kreta. Pri raznih čebelarskih opravilih je treba mno-gokrat več prostora, nego si človek misli, zato pri stavbi novih čebelnjakov ne sme-mo preveč skopariti s prostorom.

Dobro urejen čebelnjak mora biti po-polnoma zaprt, t. j., vse stene, ozi-roma drugi deli morajo biti tako strnjeni, da ne morejo čebele nikjer v notranji pro-stor. V takem čebelnjaku lahko čebele opravljamo ob vsakem času, ob slabem vremenu, tudi ob slabi paši, ker smo varni roparic. Tudi za prezimovanje je zaprt če-belnjak veliko ugodnejši. V hudi zimi je večkrat 8 do 10° C razlike med zunanjo in notranjo toplino.

Tla v čebelnjaku so najboljša lesena. Dajo se redno snažiti in niso premrzla. Tlak iz betona je sicer jako trpežen, a je hladen. Še v poletnem času otrpnejo čebele na njem, ki padajo nanj, Tej nepriliki odpomo-remo, če pognemo beton s preprogami ali pa s tkanino od navadnih vreč. Potrebno je še seveda, da so tla v čebelnjaku suha.

K dobro urejenemu čebelarstvu spada tudi shramba za satje. Za to je najboljša posebno prirejena omara, ki se dobro za-pira. Stoji lahko v čebelnjaku, ako pa tam ni prostora, pa kjerkoli v stanovanju. Tukaj je satje še varnejše proti veččam nego v čebelnjaku. Prav priročno shrambo za satje je mogoče narediti tudi vrh panjev po vsej dolžini čebelnjaka. Seveda je taka shramba nizka, le za eno vrsto satov. Priročna je zlasti zato, ker je satje vedno pri rokah baš tam, kjer ga potrebujemo.

Dr. Zander priporoča za čebelnjak še umivalnik in brisačo, da si pred vsakim opravilom roke umijemo.

Ako smo si čebelnjak vsestransko dobro uredili ter sta v njem vedno red in snaga, nam je čebelarjenje v veselje, zabavo in oddih.

Toda če se nekoliko ozremo, vidimo še mnogo čebelnjakov, ki so urejeni baš nasprotno. Evo jih! Pred več leti me je neki kmet naprosil, naj grem pogledat k njegovim čebelam. Čebelnjak je bil velik, star, stesan iz velikanskih klad kakor kaka parma,¹ prag $\frac{1}{2}$ m visok, vrata pa nizka, da bi se pri vstopu ugriznil v koleno, notri pa trda tema. Druge svetlobe sploh ni bilo, razen kar je je prihajalo skozi tista vratca. Zadi za panji je bil prostor tako tesen, da se je človek komaj gibal. Ko sem gospodarja vprašal kako more tukaj delati in ga li tako delo veseli, mi je odgovoril: »Saj prihajam malokdaj v čebelnjak, ker imam drugih opravkov dosti.« — Čebelnjaku primerna je bila vsa vsebina — revščina v panjih.

Bilo je nekje na čebelarskem shodu. Prišlo jih ni posebno veliko. Star človek pošlje po me, naj po predavanju pridem njegove čebele pogledat. Rekli so, da je velik bogatin, a na shodu ga ni bilo. Ko pridem do čebelnjaka, vidim dolge vrste panjev. Bilo jih je nad 80. To v tistih krajih ni vsakdanja prikazen. A kaki panji! Vsi mogoči sistemi, razne mere, panji stari, zverženi, vsak na svojo stran nagnjen. Spodnja vrsta je ležala na zemlji, drugačnih tal itak ni bilo. Čebele so imele vhod in izhod na vseh koncih in krajih, spredaj in zadi. V čebelnjaku je bilo zadi prostora le za eno osebo in seveda temno, nobenega okna. »Čebelarja« sem opozoril, da tu ne morem ničesar pregledovati. Tudi bi s tem ne bilo pomagano, ker nereda kar mimogrede ni mogoče odpraviti. Starec je pa le prosil: »Pa vsaj tegale spodaj poglejte, ker sem posebno radoveden, kako je z njim!« Ker je spodnja vrsta po dolgosti čebelnjaka stala na fleh, sem moral poklekniti in se še globoko skloniti, da sem potegnil okence in nekaj satov iz panja. Da sem mogel v panj pogledati, sem moral na trebuh leči na blatna tla. »Zadosti je,« sem rekel, »to delo iz srca rad prepuščam Vam, ki ste mu bolj vajeni.«

Kamor sem stopil ali pogledal v čebelnjaku, povsod je ležalo vse križem: razno porabno in neporabno satje, ki je bilo od več razjedeno. Vešče so zmicale in frfotale. Če sem le kaj premaknil, so mi silile v obraz, za rokave itd. Čuden prizor! In lastnik je bil bogatin, ki bi lahko imel čebelnjak kakor »kapelico«!

Pri nekaterih čebelarjih vidimo glede rednega in pravilnega shranjevanja rezervnega satja skrajno malomarnost. Pravilno shrambo ima malokdo, nerabljen satje obešajo v čebelnjaku, na hiši ali v kaki uti na dve sporedni palici. Da obešeno satje ni popolnoma varno več, zlasti za daljši čas, je dovolj znano. Tem bolj pa je tako spravljanje obsoditi zaradi zdravstvenih ozirov. Na tak način obešeno satje je izpostavljeno prahu, med katerim je tudi mnogo bolezenskih bakterij. Poizkusi, ki jih je napravil dr. Zander so dokazali, da je satje za bakterije posebno dovzetno ter se baš z njim bolezní najlaže in najpogosteje raztrosijo. Dobro zaprta shramba za satje je torej prav posebno važna za čebelarstvo.

Prav tisti čebelarji, ki si to ime po krivici laste in ki jim glede reda lahko največ očitamo, naj bi vedeli, da so posledica nereda in nesnage bolezní. To potrjuje praksa, kajti prav v takih krajih, kjer sta v čebelnjaki malomarnost in nesnaga, trpe največ zaradi čebelinih bolezní, zlasti zaradi gnilobe. Dandanes je že splošno znano, da solčni žarki uničujejo bolezenske kali. Pregovor pravi: Kamor ne prihajajo solčni žarki, tja prihaja zdravnik. Zato je opravičen klic: Red in svetlobo v čebelnjak!

Pouka je še potreba na vseh koncih in krajih. Brez društva, brez časnika, brez knjige pa ni uspešne izobrazbe. Mnogoletni zvesti člani »Čebelarskega društva« so se v teku let izobraževali, zato danes čebelarji pravilno in redno, z uspehom in z veseljem. Res imamo »Čebelarsko društvo za Slovenijo«, ki si je nadelo nalogo, da vse svoje moči obrača v prosep čebelarstva. Ali uspeh ne more biti popoln, ako je v Sloveniji dobre tri četrtine čebelarjev, ki

¹ Shramba za slamo, del skednja.

se za društvo ne zmenijo, a poleg tega najslabše in najbolj neredno čebelarijo. Če kateremu teh mož prigovarjaš, naj pristopi k društvu, pa pravi: »Jaz tudi brez društva dobro čebelarim.« Tudi neki abiturijent je na vprašanje, ali pojde v bogoslovje, odgovoril: »Jaz sem tudi brez bogoslovja lahko kaplan.« — Neorganiziranemu čebelarju je preveč 40 Din članarine ali 2 in pol litra vina ali 2 kg medu, kar je bilo pred vojno 3 kg medu ali 5 litrov vina. Seveda vojna je sploh v vseh kmetijskih panogah zamorila velik del tiste vnete gorečnosti za napredek. Vse je omamilo ostudno samoljubje in slepi smo za marsikaj koristnega, dobrega, lepega, blagega.

Društvo je naše skupno ognjišče, vez, ki nas veže v skupno družino kakor čebele enega panja. Društveni list je naš telefon, po katerem se razgovarjamo o vsem, kar nas zanima, nam koristi ali škoduje. Ko bi ljudje le znali ceniti vrednost strokovnega časopisa! Omenim naj samo neko malenkost iz svoje mladosti. Ko sem čital prvi čebelarški časopis tistih časov, »Slov. čebelarja in sadjerejca«, sem našel v njem včasih naslov kake knjige, kakega vzornega čebelarja. To sem uporabil za svoje takratno pičlo znanje. Marsikaj bi mi bilo ostalo sicer za dolgo časa, ali pa za vedno prikrito.

Vzdramimo se, naj se naseli v naših srcih zopet predvojna gorečnost. Začnimo z novim pogumom delati in nabirati novih članov, ki tavajo kakor izgubljene ovčice v nevednosti in malomarnosti izven društva! Večini teh se sicer zdi, da so najbolj modri in učenj, pa so pouka najbolj potrebni. Nekatere naših podružnic delujejo hvalno, drugim pa priporočamo večjo vneto za razširjanje društva, saj je v okolju nekaterih podružnic po 30 do 40 čebelarjev, podružničnih članov pa kakih 6 do 10. Pokažimo, da hočemo tudi v marljivosti biti čebeli enaki!

Spomini iz Tuhinjske doline.

I. M.

Kmalu po prevratu me je usoda zanesla v lepo Tuhinjsko dolino. To je dolga in razmeroma ozka dolina, razteza se od Kamnika proti vzhodu in je pravi raj za sadjarstvo in čebelarstvo. Posebno v gorenjem delu, okrog Šmartna in Zgornjega Tuhinja, se na pomlad razvija pravcati raj cvetočega sadnega drevja.

Kamorkoli sem prišel, povsod sem videl stare čebelnjake; bili so pa do malega skoro vsi prazni, zapuščeni in so jih rabili za vse mogoče namene, le za tega ne, za katerega so bili postavljeni. Vsi ti stari uljnaki so mi pričali, da so se tuhinjski očetje pred leti mnogo več ukvarjali s čebelami. V vsej okolici sem naštel komaj dvanajst čebelarjev, bolje rečeno, lastnikov obljudenih panjev; med njimi pa je bilo malo pravih čebelarjev. Nekateri čebelarji že nad dvajset let, oče Jaka celo štiridesettretje leto.

Na te starejše čebelarje sem stavil svoje upe in nade. Od njih sem izvedel, kakšne so pašne razmere, kdaj in na čem je glavna paša in še drugega več. Seveda so vsi čebelarili v kranjčih in z njimi ravнали, kakor so pač vedeli in znali in kakor jih je izučila mnogoletna izkušnja. Le stric Pajkelc je imel par kranjčev s prečnimi satniki. Toda o umnem izrabljanju glavne paše ni bilo sledu. Tu se mi je nudila možnost, da organiziram vse te izkušene može in z njih pomočjo pomagam domačemu čebelarstvu do procvita.

Sedeč pozimi za gorkim zapečkom, sem čebelarškim očakom začel razlagati pomen čebelarjenja s premičnim satjem, o donosu, o izboljšanju paše in slednjč o medeni žetvi. Zmajevali so z glavami in se muzali, češ kaj nam bo govoril mlečnozobi priseljenec, ki še čebel nima...!

Domač mizar mi je napravil A.-Ž. panj. Ni bil Bog si ga vedi kako imenitno in za las natančno izgotovljen, toda meni je ugajal. Bil je pravilen v glavnih merah in kar je zame največjega pomena — dovolj

poceni. Neko nedeljo popoldne so se zbrali okoliški čebelarji na pomenek. Pokazal sem jim panj in jim pojasnjeval pomen posameznih delov. Govoril sem in razlagal in — zrl v neverne oči!

Pa so očetje in mlajši čebelarji tudi marsikatero uganili: »V temle gradičku bodo pa čebele gosposke! Še pogledale ne bodo mojih, ki žive v revnih »bajtah«. No, prostora bodo imele dovolj, še polko bodo lahko plesale. Pa telovadile bodo tudi lahko na teh palicah! Med bodo kar v koših domov nanašale! Z vrha imajo že rešeto, da bodo med lahko precejale!« itd. . .

Takrat sem spoznal, da je oreh le trši nego sem mislil. Do rojevne sem imel že 5 novih žnideršičev, ki so stali v zasilnem čebelnjaku. Marsikatero oko je prezirljivo gledalo to novotarijo in marsikatera usta so prorokovala izgubo in propast. Med vsemi temi nevernimi Tomaži je bil en sam človek, ki so ga moji razgovori zainteresirali. Začel je premišljevat in primerjati, prihajal je mimogrede k meni in prosil tega ali onega pojasnila. Česar mu na podlagi svoje kratke predvojne prakse nisem mogel razjasniti, so mi pomagali prejšnji letniki »Čebelarja« in pa Ludwig-ova knjiga »Unsere Bienen«.

Kmalu sva se domenila z očetom Vrhačem, Janezom Lomšekom, ki je danes vnet in delaven član našega društva, da bo tudi on preizkusil nove panje. Tudi za roje sva se dogovorila. Skoro je v njegovem čebelnjaku stalo troje žnideršičev. Zbijala sva satnike, žičila in vtirala satnice ter drug drugemu pomagala in se vežbala. To je bil svečan praznik, ko sva vsajala prve roje v svoje »gradove«. Razume se, da nama žilica ni dala miru in da sva prevečkrat opazovala napredek v panjih in tako po nepotrebnem nadlegovala in vznemirjala čebele.

Tisto prvo leto mojega čebelarjenja v Tuhinju je bilo nad vse ugodno za čebele. Vsadila sva precej močne približno po 2 kg težke roje že v prvi polovici maja meseca, ki je bil do konca lep. Travniki so medili in lipa in celice so se naglo polnile z me-

denim bogastvom. Sredi junija meseca je v dolini medila smreka, travniška paša se je pa umikala pred kosci više in više v planino. Sv. Peter in Pavel sta prinesla toliko vročino, da sta kmalu nato medili smreka in hoja na Menini planini. Stranski sati so bili dobesečno zaliti, zamenjal sem jih s satnicami. Najmočnejše panje sem moral celo delno prestaviti. Enako se je godilo očetu Vrhaču, ki je kar žarel samega veselja.

Koliko radosti je bilo tistega dne, ko je prvič zapelo novo točilo in je pritekel prvi curek iz zalitih satov v posodo! Da je oče Janez pri tem vestno pomagal, se razume samo ob sebi. Razume se pa tudi, da nama sosedje čebelarji s svojimi opombami in prerokovanji niso dali miru. Malokdo se je resno zanimal za napredek in uspehe. Nezaupanje v novost jih je prevzelo. Toda moje oči so zrle veselo v bodočnost, kjer sem videl poln čebelnjak žnideršičev in polne lonce medu. . .

Sosed Jaka mi je pravil, da je ob 42 letnem čebelarjenju le dvakrat moral dopolniti zimsko zalogo. Vedno so čebele nabrale dovolj zase, marsikatero leto pa tudi precej za čebelarja. Torej je kraj za čebelarstvo ugoden! O tem sem se pričal takoj prvo leto: od peterih rojev sem dobil približno 35 kg medu, nabrali so si pa tudi toliko zimske zaloge, da je je bilo dovolj do pozne pomladi!

Uspeh je bil torej zadovoljiv, da ne rečem sijajen. Baš tako zadovoljen je bil tudi prijatelj Vrhač, ki se mu je A. Ž.-panj tako zelo priljubil, da je sklenil svoje kranjiče opustiti in čebelariti samo v A. Ž.-panjih.

In moralni uspeh? Edino Vrhačev sosed Martin se nama je pridružil. »Novotarija« ga je začela zanimati in se je lotil izdelovanja žnideršičev. Najini uspehi so ga ogreli za premično delo. Za žnideršiče se je sicer ogrel spričo najinega lepega uspeha tudi čebelar Mlinarček. Toda ker se ni nikdar resno bavil s potrebami in življenjem čebel, so poznejša leta pokazala, da ni bil kos obratovanju v panjih s premičnim satjem. Neugodna lega njegovega uljnjaka in samo-

lastno nepremišljeno ravnanje je imelo za posledico, da se je število njegovih panjev krčilo, a ne množilo! Drugi čebelarški veščaki in praktiki pa so še vedno z nezaupanjem zrlji na novi način čebelarjenja in so mu prorokovali propast.

Tudi prihodnje leto je izpolnilo naše nade. Spomladni razvoj je bil izboren, začeleni roji zgodnji in močni. Prestavljeni panji so bili natrpani s čebelami že ob začetku glavne paše, medišča so se polnila, točilo je brnelo, nam so pa žarele oči, ki so gledale polne posode medu. Vrhačev oče, Martin in jaz smo točili, da je bilo veselje, razmnoževali družine po potrebi in s ponosom gledali na uspehe.

Na pomlad 1923. l. se nam je pridružil še oče Pajkelc! Dosihdob je čebelaril v »mobiliziranih« kranjičih z malo mero. Poizkušal je z dvema žnideršičema čez leto, toda delo v njih mu ni ugajalo in na jesen ju je oddal. Škoda! Dasi sem mu jasno razložil prednosti velike mere satov, je vendar ostal pri priljubljenih kranjičih s satniki.

Tekmovali smo sedaj med seboj Vrhač, Martin in jaz. Postavili smo si nove prostorne uljnake, izdelavali čebelarško orodje in pripomočke, gradili nove žnideršiče itd. To leto je bilo najbolje! Spomladni razvoj je bil nad vse ugoden, solnčni dnevi so se kar vrstili in vabili čebele iz panjev. Borovnica, sadno drevje, travniške cvetice itd. so izborno medile, satje se je polnilo in polnilo. Točili smo okrog sv. Petra in paša na Menini planini se še ni začela! Sredi julija meseca sem moral točiti v drugo. Tudi Martin in Vrhač sta imela obilo dela.

Konservativna srca starih čebelarjev so zopet prorokovala propast: sedaj jemljejo čebelam zalogo, na poletje pa bodo umirale od lakote!

Dasi ajda ni dala mnogo, so vsi panji vendar nabrali dosti za zimo. Ker so imeli še obilo gozdnega medu, sem konec septembra meseca dodal vsakemu še nekaj kilogramov sladkorja, to pa le zaradi strahu pred grižo.

Ob ajdinem cvetenju sem zasledoval dnos. Ajda je vprav krasno cvetla, toda dnos je bil malenkosten. Kraj je vse preveč

stisnjen med hribovjem. Dasi ležijo njive na prisojnih pobočjih, so noči vendar precej hladne. Tudi hladni nočni vetrovi ovirajo medenje! Marsikje sem opazil celo od teh lahkih nočnih vetrov osmojeno nežno cvetje...

Uspeh tretjega leta nas je torej posebno zadovoljil in nam začel pridobivati novih pristašev. Kakor gobe v jeseni, so uljnaki rasli pri podjetnih začetnikih. Že med letom mi je pri raznih opravilih pomagal moj učenec Dolče. Vsako stvar je hotel imeti natančno pojasnjeno. In postal je eden najvnetejših tamošnjih čebelarjev, ki ne zamudi nobene prilike, da si ne bi izpopolnil svojega skromnega znanja.

Prišlo pa je leto 1924. Udarec se je vrstil za udarcem vse leto; toliko da so se panji sami preživljali. Na jesen je bilo treba globoko seči v denarnico za sladkor in v medeno posodo po med...

Ohladilo se je marsikatero srce, ki je komaj začelo žareti v prvem ognju čebelarškega navdušenja. Nekateri novi čebelnjaki so že prazni in čakajo ugodnejših razmer. Letošnja zima je grozno gospodarila po kranjičih pri čebelarjih, ki niso privoščili čebelam potrebne zimske zaloge. Mi štirje pa smo ohranili naše žnideršiče in zremo polni upa v bodočnost...

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič — Ljubljana.

Vsa poročila za avgust t. l. se pečajo z ajdovo pašo.

Kdor nima ajde prav blizu čebel, jih je prepeljal. Tudi letos so prepeljavali čebelarji brez dogovora in brez načrta. Zaradi tega je bilo mnogo nepotrebnega truda. Tudi uspehi niso prav povoljni. Ko je bila ajda že v najlepšem cvetju, je čebelar iz ljubljanske okolice vozil čebele po vodiški občini in ves dan v najhujši vročini iskal primernege pasišča. Kamor je prišel, povsod je bilo že zasedeno in v kraju, ki si ga je izbral že pred pašo, je bilo že preveč čebel.

Mesečni pregled za avgust 1925.

K r a j (z morsko višino)	Označba opazo- vanega panja	P a n j e n a t e ž i						Toplina zraka				Dni je bilo									
		pridobil v			zgubil v			v mesecu čistih dkg		največ pridobil	naj- višja	naj- nižja	srednja me- sečna	izletnih	deževnih	s snegom	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih	
		mesečni tretjini dkg																			
								pri- dobil	po- rabil	dne	dkg										
		1.	2.	3.	1.	2.	3.														
Ljubljana (305 m)	A.-Ž.	70	110	920	60	80	—	960	—	140	24.	+ 32	+ 7	+ 19.6	30	14	—	4	3	24	8
Vič pri Ljubljani (298 m)	A.-Ž.	40	200	290	60	60	—	410	—	70	22.	+ 31	+ 9	+ 19.9	29	15	—	4	3	24	11
Moste pri Ljubljani (298 m)	A.-Ž.	15	70	450	165	100	—	270	—	80	24.	+ 34	+ 9	+ 20.7	29	13	—	3	4	24	17
Št. Vid nad Ljubljano (314 m)	A.-Ž.	—	285	545	180	110	20	520	—	150	23.	+ 30	+ 4	+ 17.8	30	17	—	3	10	18	10
Tacen pod Šmarn. goro (314 m)	A.-Ž.	—	205	1045	130	80	—	1030	—	170	24.	+ 32	+ 6	+ 19.1	28	10	—	1	2	28	19
Škofja Loka (349 m)	A.-Ž.	30	60	1030	175	80	—	865	—	150	29.	+ 28	+ 8	+ 18.7	28	8	—	6	11	14	21
Vrhnika (293 m)	A.-Ž.	70	20	—	50	120	100	—	180	20	11.	+ 27	+ 9	+ 17.5	26	8	—	5	13	12	19
Gor. Logatec (476 m)	Amerikanec	95	190	45	65	140	130	—	5	60	16.	—	—	—	30	9	—	2	17	12	15
Cerknica (460 m)	A.-Ž.	10	110	40	160	90	40	—	130	40	12.	+ 30	+ 8	+ 17	31	11	—	2	9	20	16
Sv. Gregor pri Ortneku (736 m)	A.-Ž.	—	170	190	185	65	100	20	—	65	29.	+ 30	+ 4	+ 16.9	30	11	—	10	12	9	20
Struge pri Dobropoljah (416 m)	A.-Ž.																				
Žužemberk	A.-Ž.																				
Novo mesto (180 m)	A.-Ž.	10	280	2180	90	60	—	2320	—	370	28.	+ 36	+ 9	+ 20.9	28	14	—	5	8	18	1
Rožni dol pri Semiču (376 m)	A.-Ž.	—	—	—	20	—	—	—	20	—	—	+ 34	+ 9	+ 18.5	30	6	—	2	13	16	16
Hrastnik (250 m)	Gerstung	10	14	208	160	107	50	—	85	60	28.	+ 35	+ 7	+ 20.6	30	12	—	2	15	14	17
Orehova vas p. Marib. (270 m)	Gerstung	5	135	1055	105	40	100	950	—	200	28.	+ 30	+ 11	+ 20.4	28	12	—	4	18	9	17
Sp. Ložnica pri Žalcu (252 m)	A.-Ž.	—	—	410	270	185	70	—	115	95	28.	+ 25	+ 10	+ 16.5	28	12	—	4	17	10	23
Sv. Lovrenc na Poh. (442 m)	Sträuli											+ 28	+ 3	+ 16.3	30	12	—	3	17	11	19
Sv. Duh na Ostr. vrhu (536 m)	Dunajski	115	1950	1505	45	80	100	3345	—	365	18.	+ 30	+ 10	+ 19.4	31	10	—	8	11	12	21
Vrže pri Ljutomeru (176 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 31	+ 9	+ 19.8	31	11	—	2	18	11	25
Cezanjovci (182 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 34	+ 13	—	27	9	—	5	7	19	21
Guštani (398 m)	A.-Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—										

Iz Tacna so odpeljali malone vsi čebelarji čebele v Repnjo, ne da bi se bili poprej dogovorili. Posledica je bila, da je bila doma boljša paša.

Ljubljanski čebelarji zopet niso mogli izrabiti svojega čebelnjaka, ki ga imajo na Ježici v najemu, ker je 10 metrov od njega navlekel velečebelar z Vrhnike nad 300 panjev.

Paša je bila z ozirom na slabe vremenske razmere še dovolj dobra. Ko je bila ajda v najlepšem cvetju, to je v zadnji tretjini avgusta meseca, je bilo vreme še kolikor toliko ugodno. To je bilo odločilno. V obče so čebele vsaj toliko nabrale, da bodo imele dovolj za vso zimo. Kakor že večkrat, se tudi letos Vržež odlikuje glede donosa. Takoj za njim je Novo mesto, ki izkazuje lep uspeh, toda svojega najboljšega panja.

Velik vpliv na donos ima oddaljenost paše od čebelnjaka. Postaja Moste piše: »Ajde v oddaljenosti enega kilometra je bilo precej. Vendar je opazovalni panj najboljši dan nabral samo 80 dkg, vsega skupaj pa le 2 kg 70 dkg. Drugi vzrok neuspeha je bila prevelika množina čebel. Ob ugodnem vremenu so bile na ajdi druga poleg druge.

Izkaz donosa ljubljanske postaje je poln. Velja pa v tem mesecu le za severno mestno mejo, ki teče neposredno ob ajdovem polju.

Iz Novega mesta poročajo:

»V čebelnjaku g. I. v Šmihelu, torej v naši bližini je bila ugotovljena gnoloba. Javili smo sreskemu poglavarju prošnjo, naj ukrene kar je potrebno, da se bolezen ne razširi na sosednje čebelnjake.«

Temu poročilu moramo dostaviti, da je velika sramota za lastnika okuženih čebel, ki kot izobražen človek čaka, da se morajo sosedje v strahu za svoje čebele obračati za pomoč do oblastva.

Gg. poročevalce prosim, naj mi pošljejo podatke za glavno poročilo!

Žlica žoltega medu ni draga
in do zdravja ti pomaga.

Društvene vesti

Kraljeva zahvala.

Na pozdravno brzojavko, ki jo je poslalo predsedstvo »Saveza jugoslav. pčelarov« ob otvoritvi IV. kongresa čebelarjev v Osijeku Njegovemu Veličanstvu kralju, je došel tale odgovor:

»Njegovo Veličanstvo kralj blagovoli je z zadovoljstvom sprejeti srčne pozdrave čebelarškega kongresa in želi vse dobro in napredek cenjenim čebelarjem.

I. adjutant Nj. Vel. kralja,
armijski general
Hadžić s. r.

Predavanja in tečaj.

Dne 4 oktobra celodnevni čebelarški tečaj v Šmarju pri Jelšah. Začetek ob 9 dopoldne pri čebelnjaku g. nadzornika Šumra.

Dne 11. oktobra predavanje v Cerkljah pri Kranju. Začetek ob 3 popoldne pri čebelnjaku č. g. Janka Burnika. V slučaju slabega vremena bo predavanje v »Ljudskem domu«.

Dne 25. oktobra predavanje v Gorjah pri Bledu ob 3 popoldne v bralni sobi za druge.

Čebelarji, udeležite se predavanj v obilnem številu! Podružnice, ki želijo imeti predavanje v letošnjem novembru mesecu, naj nam to sporoče vsaj do 10. oktobra.

Seja širšega odbora dne 16. avgusta 1925. Navzoči gg.: prošt. Kalan, Babnik, Černej, Humek, Jurančič, Mesar, Okorn, Šmajdek, Verbič Josip.

Dnevni red:

1. Volitev tajnika in blagajnika.

Za tajnika se je izvolil Okorn, za blagajnika pa g. ravnatelj Ivan Mesar.

2. Slučajnosti. Sklenilo se je, da se društvo udeleži razstav na Dunaju. Razstavi se čebelnjak s 6 A. Ž.-panji, prašilčki za matice in drugo orodje. Čebele da na razpolago tajnik, za panje najnovejšega vzorca se pa naprosi odsek za kmetijstvo pri velikem županu v Ljubljani. Za razstavo se je dovolil znesek 2000 Din. Jože Okorn, tajnik.

IV. kongres jugoslav. čebelarjev v Osijeku.

Ko sem prišel dne 15. avgusta t. l. v Osijek, sem na svojo žalost zvedel, da je bila glavna skupščina delegatov čebel. društev, oziroma »Saveza jugoslav. pčel. društava« že dan poprej in da se je ni udeležil nihče izmed Slovencev.

Pred kongresom, ob devetih dopoldne, je bila glavna skupščina Hrvat.-slavon. pčelar. društva v Osijeku, takoj potem se je pa pričel IV. kongres jugoslovanskih čebelarjev. Otvoril ga je predsednik Saveza, g. Svetozar K. Djordjević. Z veseljem je ugotovil lepo udeležbo (okr. 200) in pozdravil zastopnike društev. V lepem govoru je omenjal, da delo Saveza vsak dan lepše napreduje in bo tem uspešnejše, čim več bo sile v nas samih. Največja naša skrb pa je — mnogo neorganiziranih čebelarjev. Rešitve še vedno čaka čebelarski zakon. Glavno delo Saveza je bilo, da preskrbi društvom podpor, ki so bile potrebne za njih obstanek in razvoj. Še mnogo je dela, a vse ni mogoče izvesti v enem dnevu. Zadovoljiti se moramo s tem, da zainteresiramo vse stanove za naše namene in naše delo. Drugega podrobnega poročila o delovanju Saveza ni bilo.

Nato se je odposlal brzozjavni pozdrav kralju in prečitali brzozjavni pozdravi društev, ki se kongresa niso udeležila.

V odbor za resolucije so bili izvoljeni gg.: Sudarić, Seperov in Pavlin.

Na vrsto so prišli referati:

1. Trulež legla (čebelna gniloba). Predavatelj g. Dilber iz Sarajeva. V jako zanimivem in poljudnem govoru je podal jasno sliko bolezni. Predavanje je obsegalo obče o bakterijah in glivah, njih življenje, vrste gnilobe, okuženje, kako se bolezen pojavlja, širi in spozna. Predavanje je pojasnjeval z risbami in z nazori. V lepem referatu mi edino ni ugajal nemški izraz »spore« za našega boljšega »trosi«. Drugi referent g. Pavlin nam je podal nekaj slik o zatiranju gnilobe iz prakse. Njegov temperamentni govor so vsi poslušali z velikim zanimanjem in je nekaj čebelarjev tudi poseglo v debato.

Končno se je ugotovilo, da se gniloba pri nas le redko pojavlja, da pa je vendar le potrebno, da se je varujemo in storimo vse, da se ne razpase tudi pri nas.

2. Organizacija skupne prodaje medu. Predavatelj, g. Schneider iz Čapra, je opisal sestav medu in njega vpliv na telo. Mnenja je, da bi učitelji in duhovniki mnogo lahko storili, da bi se poraba medu povečala in razširila med vsemi sloji ljudstva. Po razmotrivanju vprašanj: kam z medom, katere okolnosti delujejo na prodajo medu, kje so kupci, kaka je naša reklama, je prišel do sklepa, da je rešitev edinole v združni prodaji medu. Nato je predlagal ustanovitev zadruge za našo državo.

Predsednik je pojasnil združno delo čebelarskega društva v Zagrebu ter društev za

Dalmacijo in Slovenijo, ki je vse žalostno končalo. Kljub temu pa si obeta od take zadruge uspeha, ako le polovica članov pristopi. Dalje je govoril še o reklami, o potvorbi in slabi kakovosti medu ter o trgovcih in zdravnikih, ki lahko mnogo pripomorejo, da se dvigne konzum medu.

Predlog predavatelja Schneiderja g'ede ustanovitve zadruge za prodajo medu je bil soglasno sprejet.

3. Narejeni roj. Predavatelj g. Ilančič iz Osijeka. V svojem govoru je opisal vrste narejenih rojev in njih vrednost ter podprl to z mnenjem raznih čebelarskih strokovnjakov. Prišel je do zaključka, da rojev pri nas ni treba narejati, ker je itak dovolj naravnih rojev. Kjer pa se že morajo napraviti, naj to delo opravljajo le večšaki.

Kako se roj naredi, je predavatelj pozneje pokazal pri društvenem čebelnjaku, ki stoji na vrtu mestne šole.

Nazadnje je bila prečitana resolucija, katero je sestavil odbor za resolucije, in enoglasno sprejeta. Resolucija se glasi:

I.

IV. kongres jugoslovanskih čebelarjev ugotavlja z zadovoljstvom, da se čebelna kuga in gniloba v naši državi prav redko in le tu in tam pojavlja, pa še za te primere ni točno ugotovljeno, ali so te bolezni resnične kuge in gnilobe, ali le umiranje zalege iz kakih drugih vzrokov.

Savez naj ministrstvo za kmetijstvo prosi, da odredi, da se pri uvozu medu in voska postopa najstrože, tako, da se ne sme med uvoziti, preden strokovni izvedenci ne ugotove, da blago ni okuženo.

Z ozirom na to, da je umno čebelarstvo ena izmed najdobičkanosnejših panog narodnega gospodarstva, želi IV. kongres, da se uveljavi čebelarski zakon in imenujejo čebelarski strokovnjaki pri posameznih oblastnih upravah.

II.

IV. kongres jugoslav. pčel. sklene na podlagi predavanja g. Schneiderja, da se ustanovi zadruge za nakup in prodajo medu na združni osnovi. Izvršitev sklepa se poveri odboru Saveza.

Predlogi. Po naročilu odbora Čebelarskega društva za Slovenijo, sem stavil na občnem zboru razna vprašanja, na katera je predsednik izjavil:

Čebelarskemu društvu v Ljubljani je bilo poslano vabilo na kongres 17. julija.

Dovoljena je podpora Savezu v znesku 108.000 Din in je tudi preskrbljeno za izda-

vanje publikacij in za tečaje. Tečaji se morajo razglaševati v listih.

Beogradski »Pčelar« se redno pošilja v zameno za »Slov. Čebelarja« v 5 izvodih.

Savez bo vložil prošnjo za znižanje vozne tarife po železnicah za čebelarske pridelke.

Na predlog neke gospe čebelarice se je sklenilo, da Savez zaprosi kralja za dovoljenje, da prevzame prestolonaslednik pokroviteljstvo Saveza. Ob tej priliki se mu podari panj čebel.

Nato je bil kongres zaključen z naznanilom, da bo prihodnji v Dubrovniku. Vsi udeleženci so šli k čebelnjaku osješkega društva, ki ga je razkazal upravitelj čebelnjaka g. Ilančič. V čebelnjaku je 20 panjev različnih sistemov. Mislim, da bi ne bilo napredku v kvar, ako bi stal poleg hrvatskih in nemških sistemov — tudi naš A. Ž.-panj, ki ga ni v tej pestri družbi.

Popoldne so si udeležniki ogledali čebelnjak in delavnico za satnice pri g. Fiedlerju. V čebelnjaku je 26 panjev, podobnih gerstungovcem. Od tod smo šli v »Pukovski vrt«, kjer nas je »Hrv.-slav. pčel. društvo« pogostilo. Med čebelarji se je kmalu razvilo prijateljsko razpoloženje, čeprav smo bili nanešeni od vseh strani naše domovine ter vseh slojev. Vrstili so se navdušeni govori, v katerih so se govorniki spomnili tudi tajnika osiješkega društva g. Josipa Ljubića, ki praznuje letos svojo petdesetletnico čebelarstva.

Močnik.

Drobiž

† Msgr. Jos. Kebrle umrl! Iz Češke smo prejeli žalostno vest, da je predsednik češkega čebelarskega društva, msgr. Kebrle, za vedno zatisnil oči. V letošnji 6. številki »Čebelarja« smo se ga spomnili tudi slovenski čebelarji, ko smo mu čestitali na 40letnici njegovega uspešnega dela za napredek češkega čebelarstva. Takrat smo mu od srca klicali: »Na mnogaja ljeta!«, danes — ga ni več med živimi... Umrl je dober, miren, delaven človek, umrl je starosta čeških čebelarjev, umrl je človek, ki je čebelarstvo posebno ljubil in vse življenje deloval za njegov prospeh. Marljiv kakor čebela je posvetil skoraj vse svoje moči pospeševanju češkega čebelarstva, zavedajoč se, da spada k splošnemu napredku naroda tudi napredek v čebelarstvu. Pri svojem delovanju je imel na umu tudi vzgojno in idealno stran te mikavne panoge. Baš zato je čebelarstvo tako visoko cenil. Njegova plemenita duša ni zašla na pota sebičnosti, po-

jem grabežljivosti pri čebelarstvu mu je bil tuj... Z msgr. Kebrlom je legel v grob navdušen pospeševalec čebelarstva. Češki čebelarji ga bodo težko, težko pogrešali. Pa tudi druge slovanske čebelarje bo vest o njegovi smrti nemilo zadela, saj je bil velik prijatelj vseh in je z dejanji dokazal, da mu vseslovanska čebelarska vzajemnost ni bila puhla fraza. Večen mu spomin!

Ur.

Ajdova paša je bila letos ponekod prav dobra. Dasi je bilo vreme v splošnem deževno, je ajda navzlic temu dobro medila, saj je bilo nekoliko dni kot nalašč za to: mehko južno vreme, napol zastirto nebo, tu pa tam pa nekoliko moče. Ajda je močno dišala in je bila ob cvetju tako lepa kakor malokdaj. Govore, da je bila na ajdi dobra bera ne samo po Dolenjskem, marveč tudi po Štajerskem. Na Gorenjskem ni prida medila. Tam so nabrali močni panji pičlo zimsko zalogo, slabější — pa kaj bi o teh govorili... Ur.

Čudež. Med ajdovo pašo je nabral pri gospodu Trinku panj na tehtnici 8 kg. Kar čebelarji, se kaj takega ni pripetilo. To je rekordna letina za ljubljanske pašne razmere.

Boj za pasišča postaja od leta do leta ostrejši in — nečebelarski. So nekateri čebelarji, ki jim je posebna naslada, da silijo s čebelami baš tja, kjer so jih že drugi preveč navlekli. Takim ljudem ni pomagati. Saj je stara stvar, da je izgubljena vsaka pametna beseda tam, kjer je zapravljen trezni preudarek. Kaj naj rečemo o večjem čebelarju, ki pripelje čebele na pašo v kraj, ker je toča ajdo stolkla tako, da nimajo niti domače čebele kaj brati? Kaj na si misli preudaren človek, ki sliši, da je ta čebelar na prošnjo domačega čebelarja, naj pelje čebele kam drugam, odvrnil: »Bomo pa vsak nekaj dobili.« In res so vsi skupaj »nekaj« dobili — prazne panje. Pri postavljanju v pašo se gode stvari, ki jih je težko verjeti. Na Štajerskem je nekdo zamašil čebele čebelarju, ki jih je pripeljal v pašo. Vse so se zadušile. Ali ni sramota za nas vse, da so med čebelarji taki rokovnjači?

Greši se na obeh straneh. Domači čebelarji kažejo ponekod malo razumevanja za težnje tujih čebelarjev, ki morajo prepepljavati, če hočejo obstati. So kraji, kjer je le nekaj domačih panjev, paše pa mnogo. In vendar je takoj ogenj v strehi, če kdo pripelje čebele v dotični kraj. Takoj se začne nagajivost: občina zahteva od čebelarja raznih davščin, čebelarji ga dolže, da so njegove čebele izropale ta ali oni čebelnjak, ki leži nad uro hoda v hribih itd. Bo že treba popustiti na obeh straneh. Iztrezni se bodo morali oboji in po-

tem bodo nastale zdrave razmere. Kdo ve, če se ne motimo!

Ur.

Cena medu je ponekod v Jugoslaviji zelo padla. Hrvatski čebelarji okoli Osijeka tožijo, da ne morejo medu prodati niti po 12 Din kilogram. Čebelarska podružnica v Kovačici v Banatu ponuja 1 vagon letošnjega medu po 15 Din kg. To so vsekakor prenizke cene, če je blago prvovrstno. Mi Slovenci ne moremo medu razmetavati za tak denar, zlasti z ozirom na njegovo izvrstno kakovost. Uganka mi pa je, kako more slovenski čebelar ponujati letošnji ajdov med po 15 Din, kakor je storil neki vrhniški čebelar.

Ur.

Mlado satje je prvi pogoj za uspevanje in zdravje panja. Pri tem pa ne mislimo le na belo satje, ki ni še bilo nikdar zaleženo. Umen čebelar skrbi, da nima v panjih pre-starega satja. Sat ni več poraben, kadar očrni tako, da so dna celic neprosojna, če ga obrnemo proti svetlobi.

Ur.

Obreži spodnje robove satnikov, da se ne bodo zadevali ob palice v A. Ž.-panju, kadar boš deval satje nazaj. Če obrežeš samo sprednji spodnji rob, boš vselej vedel, kako moraš postaviti zaleženi sat na prejšnje mesto, da ne bo stal narobe, t. j. s sprednjim koncem zadi.

Ur.

Čebelino gnezdo naj ti bo sveto! Dotikaj se ga le ob resnični potrebi! Če ga razkoplješ, deni zaležene sate v panj na tisto mesto, kjer so bili prej. Zaleženo gnezdo je urejeno po natančnih zakonih. Nerodna in neveščča čebelarjeva roka napravi mnogo škode, kadar »čebelarji« po panjih in razmetava zalego križem. Kako bi ti bilo, dragi čebelarski prijatelj, če bi ti kdo segel v telo in četrte ure mešal tvoje drobovje? — Še premalo nas koljejo čebele!

Ur.

Po cigansko! V noči od 12. na 13. septembra t. l. je nekdo zažgal čebelnjak g. učitelja Jevnikarja v št. Vidu pri Stični. Čebelnjak je pogorel do tal. Škoda je bila uradno cenjena na 20.000 Din. O storilcu ni duha ne sluha. Sumijo, da je požigalec storil zločin iz osebnega maščevanja. G. Jevnikar ima veliko škodo.

Fr. J.

Tudi Švedska je prepovedala uvoz čebel, vsaj tako poročajo.

Ur.

Močvirni tulipan (*Fritillaria meleagris*), ki ga je po travnikih na Ljubljanskem barju neizmerne množine, je po trditvi K. Szalkiewiczza v »Bartniku postępowemu« škodljiv za čebele.

To pa ne bo držalo, ker imamo dolgoletne izkušnje, da čebele to cvetje prav posebno radi obletavajo in da medu ta cvetica tako zelo kakor malokatera, če je vreme ugodno. Nikdar nismo opazili, da bi čebele za časa tulipanovega cvetenja, to je v aprilu, kazale kake znake bolezni ali da bi panji pešali. Barjanski čebelarji imajo to cvetico po pravici še prav posebno v čisljih.

Da medu močvirni tulipan izredno, se spominjam izza svojih mladih let. Nabirali smo šopke tega cvetja, na poti domov smo pa lizali med, ki se zbira na tistih mestih (pazduhah), kjer se venčni listi cveta obračajo navzdol.

Ur.

Zanimive »odpustke« je prodajala ljubljanska podružnica pred nekaj leti na svoji veselici. Iz šopka, v katerem so bile nekatere cvetke prav posebno dehteče, sem izbral nekaj ljubkih, ki naj jih spoznajo še naši čebelarji. Eto vam jih:

Ali poznaš vso ljubezen do reda,
ali poznaš vso pridnost nožic,
deklica? Šest jih na leto nožic
zvozi dve gori sladkega meda.

Presladka je fant moj, tvoja medica,
nič manj prikupljiva tvoja so lica.

Tudi vino dehti in opojno žari,
ko cvete, še čebeli dobro stori.

Oče so rekli, da ne in nikdar —
jaz pa, da tvoja bom, čebelar.

Visoka in čista čebele je pot,
a tvoja, moj fantič, je redko brez zmot.

Šest čebel na eden cvet —
fant moj, boj se nas deklet!

Tvoja dota: poln ulnjak,
moja: pest in fant krepak.

Zdravje od ajde, ljubezen do doma,
takšna po cvetu čebelica roma.

Ur.

Čebele nimajo večjega sovražnika nego so neizobraženi, robati čebelarji, ki hočejo mnogo znati, pa nič ne vedo.

(Gašper Höfler l. 1600.)

Cenik čebelarskega orodja in potrebščin,

ki jih ima v zalogi blagovni oddelek Čebelarskega društva za Slovenijo v
Ljubljani, Jugoslovanska knjigarna, Pred škofijo (poleg stolne cerkve).

P r e d m e t	Cena	
	Din	p
A.-Ž. panj na 9 satnikov najnovejšega sestava, kompleten z vsemi pritliklinami (s pripravo za prevažanje)	325	—
Isti na 10 satnikov, najnovejši in najpreciznejši izdelek	350	—
Baloni za 1 liter Din 8.—, z odprtim podstavkom vred	16	—
Baloni z zaprtim podstavkom za pitanje iz medišča	18	—
Čistilnik za med z dvojnimi sitom, iz zelo močne pločevine, emailiran	130	—
(Kupljen obenem s točilom samo 100 Din.)		
Deska za pritrjevanje satnic	6	—
Doza za 25 kg medu, iz fine pločevine	40	—
Doza, leseni obod, za pošiljanje po železnici	12	—
Garnitura za vdelavo satnic (dvojni topilnik za vosek, cevka za lepljenje)	30	—
Kapa, čebelarska, za odpiranje (s tkanino)	45	—
Kolesce za vtiranje žice	20	—
Kozica, zaklopna, za odlaganje satnikov s čebelami	28	—
Matičnice (kletke) raznih vrst od 2 do 13 Din	—	—
Ista z oddelkom za hrano za razpošiljanje po pošti	3	—
Mreža, žična, za okna (pocinkana), kvadratni meter	46	—
Nastavek s tace za odkrivanje satja ob točenju medu	100	—
Nož za izpodrezavanje satja	10	—
Nož za odkrivanje satja	10	—
Odvijač za vijake	3	—
Okvirčki za A.-Ž. panje (nezbiti), za komad	1	75
Pitalnik za A.-Ž. panj iz bele pločevine	18	—
Posode za med, pločevinaste, à 4 kg	16	—
Iste za 55 kg	200	—
Posoda, glej doza za 25 kg	40	—
Iste (leseni sodi) za 50 kg	50	—
Posoda za čiščenje medu, z dvojnimi sitom	130	—
Razpršilnik za škropljenje čebel z medeno vodo	8	50
Razstojišča, pločevinasta, namesto kvačič za 9 ali 10 satnikov	—	—
Rešetka, matična, močna (domačega fabrikata) za 1 panj	15	—
Rešetka, matična, šibkejša, nebrušena, za m ²	94	—
Sipalnik, lesen, za A.-Ž. panje na 9 in 10 satnikov	25	—
Sito za čiščenje medu (pločevinasto)	20	—
Stiskalnica za umetno satje	1000	—
Strgulja za snaženje A.-Ž. panjev	10	—
Šablona, jeklena, in zabijač (priprava za pritrjevanje kvačič)	20	—
Ščetica za ometanje čebel	8	—
Šilo za vrtanje luknjic	3	—
Točilo za med, najnovejšega sestava, pločevinasto, za 3 satnike 27×41 cm in email.	1120	—
Točilo za med z bronastim okriljem in emailirano	1220	—
Točilo s čistilnikom, samo 100 Din več.		
Topilnik s svetiljko in žličko za lepljenje satnic	50	—
Topilniki za voščine	80	—
Vilice za odkrivanje satja	—	—
Zapahi za žrela:		
a) kovinski, enostranski	2	—
b) leseni (Trinkov sestav) s peresom	1	50
Žica, v klobčiču, dlga	—	50
Kovinski deli za A.-Ž. panj:		
a) 6 finih palic, 40 cm, à Din 1-25	7	50
b) 2 nosilca za matično rešetko à Din 1-50	3	—
c) 2 tečaja za vratca à Din 1-75	3	50
d) 4 tečaji za brade à Din —50	2	—
e) 2 mreži za okenca à Din 4-50	9	—
f) 4 zapahi za okenca à Din —75	3	—
g) 2 zaporici za zaklopnico à Din —25	—	50
h) ¼ kg kvačic	5	—
i) 1 kljukica za vratca	—	50
j) rešetka za 1 panj, zelo močna, brušena	15	—

Gospodarske knjige

Janša, Nauk o čebelarstvu

Tretja izdaja. Priredil Frančišek Rojina. Z dodatkom Albertijev-Znideršičev (A.-Ž.) panj. M. Humek. Din 24.—.

Humek, Praktični sadjar.

Zbirka najvažnejših sadjarskih naukov, pojasnjena s 24 barvnimi prilogami in 92 slikami v tekstu. Vezana Din 120.—.

Slovenska kuharica.

Priredila S. M. Felicita Kalinšek. Velika izdaja s slikami v besedilu in 33 barvnimi tabelami v naravnih barvah. Sedma izdaja. Vezana Din 220.—.

Sadje v gospodinjstvu.

Kratek navod o ravnanju s sadjem, o domači sadni uporabi in o konserviranju sadja in zelenjadi. Za gospodinje in dekleta prir. M. Humek. Pojasnjeno s 13 barv. prilog. in 42 slik. 30 Din.

Gospodinjstvo.

Navodilo za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila. Priredila S. M. Lidvina Purgaj. S 156 slikami. Zdravstveni del spisal dr. Franc Dolšak. Din 40.—.

Nasveti za hišo in dom.

Za vsako gospodarstvo in gospodinjstvo veljavna in koristna knjiga. Priredil I. Majdič. Din 32.—, vezana Din 48.—.

Sadno vino ali sadjevec.

Navod, kako ga izdelujemo in kako z njim ravnajmo, da dobimo okusno in stanovitno pijačo. Z 42 pod. Sestavil M. Humek. 20 D.

Breskev in marelica.

Navodilo, kako ju vzgajajmo in oskrbujejo. Z 22 slikami in 2 barvnimi tabelami. Sestavil M. Humek. Din 12.—.

Naše gobe.

Navodilo za spoznavanje užitnih in strupenih gob. S 75 barvnimi tabelami. Sestavil Ante Beg. Slike izvršil Dragotin Humek, ravnatelj meščanske šole. Vezano Din 100.—.

Kubična računica

v novi meri s pridejano naštevanko do 100. Pregledna in praktična strokovna knjiga za posestnike in lesne trgovce. Sestavil Janko Dolžan. Vez. Din 30.—.

Računar

v kronski in dinarski veljavi. (Hitri računar.) Vezan Din 30.—.

Zemljepisni atlas

kraljevine SHS. Izdalo društvo slovenskih profesorjev. Sedem podrobnih zemljevidov. Izvršil ing. Viktor Novak. Din 48.—.

Slovenci.

Zemljepisni, zgodovinski, politični, kulturni, gospodarski in socialni pregled. Napisal Fran Erjavec. Vezan Din 60.—.

Gospodarska geografija.

{Zgodovinski razvoj trgovine in prometa. Naravni pogoji in človek. Produkcija. Trgovina. Promet in njegova sredstva.} Sestavil dr. Vinko Sarabon. Vezana Din 48.—.

Parni kotel.

Navodila kurjačem, posestnikom parnih kotlov itd. Spisal ing. Gvidon Gulič. Din 30.—.

Ojačen beton.

Učna knjiga za stavbne šole in stavbne obrtnike. I. del. Izračunavanje konstrukcij za visoke stavbe iz ojačenega in neojačenega betona. Spisal ing. Jaroslav Foerster. Din 30.—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani